

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 449/2010-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť M. B., K., zastúpeného advokátom JUDr. M. H., Z., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 156/2010 a jeho uznesením z 30. júna 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. B. o d m i e t a z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. októbra 2010 doručená sťažnosť M. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 156/2010 a jeho uznesením z 30. júna 2010.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva:

«Sťažovateľ sa žalobným návrhom doručeným Okresnému súdu vo Zvolene dňa 24. 08. 2006, č. k. 16 C 61/2006 domáhal, aby súd uložil M. B..., (ďalej len „odporca v 1. rade“) a M. B. (ďalej len „odporca v 2. rade“) povinnosť vypratať byt... Sťažovateľ žalobný návrh odôvodnil najmä tým, že predmetný byt spolu s manželkou nadobudli na dražbe, teda odporca v 1. rade a odporca v 2. rade, ktorí boli pôvodnými vlastníkami bytu ho užívali (a stále užívajú) bez právneho dôvodu...»

Na Okresnom súde vo Zvolene sa odporca v 1. rade a odporca v 2. rade ako žalobcovia žalobným návrhom zo dňa 29. 10. 2007, č. k. 13 C 160/2006 domáhali určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby.

Rozsudkom Okresného súdu vo Zvolene zo dňa 25. 06. 2009, č. k. 13 C 160/2006 súd predmetný žalobný návrh zamietol.

Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12. 11. 2009, č. k. 16 Co 321/2009 súd rozsudok Okresného súdu vo Zvolene potvrdil.

Proti vyššie uvedenému rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici podali odporca v 1. rade a odporca v 2. rade dovolanie...

Z dôvodu prebiehajúceho dovolacieho konania odporca v 1. rade a odporca v 2. rade navrhli prerušiť konanie o vypratanie bytu vedené na Okresnom súde vo Zvolene, č. k. 16 C 61/2006.

Uznesením Okresného súdu vo Zvolene zo dňa 22. 04. 2010, č. k. 16 C 61/2006, súd návrh odporcu v 1. rade a odporcu v 2. rade na prerušenie konania zamietol... poukázal na nález Ústavného súdu SR zo dňa 20. 09. 2000, č. k. I. ÚS 21/2000, v ktorom súd konštatoval, že dovolacie konanie nie je zákonnou prekážkou postupu konania taxatívne vymedzenou v § 107 až 111 O. s. p. ...»

Uznesením porušovateľa (t. j. krajského súdu, pozn.) zo dňa 30. 06. 2010, č. k. 15 Co 156/2010 súd vyššie uvedené uznesenie Okresného súdu vo Zvolene zmenil tak, že prerušil konanie a to až do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní...»

3. Podľa názoru sťažovateľa „Uznesením porušovateľa zo dňa 30. 06. 2010, č. k. 15 Co 156/2010, ktoré bolo sťažovateľovi doručené dňa 09. 08. 2010, bolo... porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy SR ako aj základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“

4. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že uznesením krajského súdu sp. zn. 15 Co 156/2010 z 30. júna 2010 bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Súčasne navrhol zrušiť predmetné uznesenie a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Navrhol tiež priznať mu náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd

právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 244/2010).

8. Sťažovateľ sa vo svojej sťažnosti domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 15 Co 156/2010 z 30. júna 2010, ktorým vyhovel odvolaniu odporcov proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen (ďalej len „okresný súd“) č. k. 16 C 61/2006-260 z 22. apríla 2010 a toto uznesenie zmenil tak, že konanie prerušil „*do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní žalovaných 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 Co 321/2009 zo dňa 12. 11. 2009*“.

9. Podľa ustáleného právneho názoru ústavného súdu účelom práva na súdnu a inú právnu ochranu vrátane práva na spravodlivé konanie je zaručiť každému prístup k súdu. Tomu zodpovedá povinnosť všeobecného súdu vo veci konať a rozhodnúť (II. ÚS 88/01). Základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu všeobecný súd nemôže porušiť, ak koná vo veci v súlade

s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je Občiansky súdny poriadok (ďalej aj „OSP“).

10. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

11. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

12. Z obsahu sťažnosti (a k nej pripojených písomností) vyplýva, že jej podstatou je nesúhlas sťažovateľa s hodnotením vykonaného dokazovania a právnym názorom krajského súdu, teda s jeho interpretáciou a aplikáciou príslušných zákonných ustanovení v jeho právnej veci, najmä však ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c) OSP, pričom sa dovoľával (poukazoval na) postupu vyplývajúceho z právneho názoru ústavného súdu vysloveného v náleze sp. zn. I. ÚS 21/2000 z 20. septembra 2000 (k zákonným prekážkam postupu konania taxatívne vymedzeným zákonom, pozn.).

13. Krajský súd v namietanom uznesení uviedol:

„Napadnutým uznesením okresný súd návrh žalovaných 1/ a 2/ na prerušenie konania do právoplatnosti rozhodnutia o dovolaní, ktoré podali proti rozsudku Krajského súdu... sp. zn. 16 Co/321/2009, zamietol...

Proti tomuto uzneseniu podali odvolanie žalovaní 1/, 2/ a žiadali ho zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie s tým, aby ich návrhu na prerušenie konania vyhovel. Poukazovali na to, že okresný súd sa nevysporiadal s dôvodmi, ktoré uviedli v návrhu na prerušenie konania. Len v konaní o dovolaní je možné odstrániť hrubé nezákonnosti dražby v dôsledku čoho bola voči ním podaná žaloba na vypratanie bytu. Právnym základom pre vydanie rozhodnutia o prerušení konania je rozsudok Okresného súdu vo Zvolene č. k. 13 C/160/2006-457 zo dňa 25. 06. 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica č. k. 16 Co/321/2009-490 zo dňa 12. 11. 2009 o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, ktorý napadli podaným dovolaním, v ktorom súčasne požiadali dovolací súd o odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Sú presvedčení, že dražba bytu bola vykonaná v rozpore s právom, čím sa stala nezákonná, sú tiež rozpory medzi skutočnosťou a notárskou zápisnicou.

Žalobcovia 1/ a 2/ žiadali napadnuté uznesenie okresného súdu ako vecne správne potvrdiť...

Krajský súd... vec prejednal... a bez nariadenia pojednávania... napadnuté uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 220 O. s. p. zmenil.

Podľa ustanovenia § 109 ods. 2 O. s. p., pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak a) sa účastník nemôže konania zúčastniť pre prekážku trvalejšej povahy alebo preto, že jeho pobyt nie je známy; b) zákonný zástupca účastníka zomrel alebo stratil spôsobilosť konať pred súdom; c) prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet.

Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu okresného súdu, s návrhom žalovaných na prerušenie konania ako aj vyjadrením žalobcov k tomu návrhu, dospel na rozdiel od okresného súdu k názoru, že sú tu dané zákonné dôvody pre to, aby súd konanie prerušil do skončenia dovolacieho konania, v ktorom sa bude riešiť otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu. Keďže otázka dôvodnosti návrhu na vypratanie bytu zo strany žalovaných závisí od výsledku konania, ktoré prebiehalo na Okresnom súde vo Zvolene pod č. k. 13 C/160/2006 a následne na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod č. k.

16 Co/321/2009, v ktorom sa riešila otázka neplatnosti dražby, dôvody, na základe ktorých žalovaní žiadajú prerušenie konania považuje odvolací súd za také, ktoré umožňujú prerušenie konania do rozhodnutia dovolacieho súdu. Nie je možné v tomto prípade vychádzať striktne z nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 21/2000 zo dňa 20. 09. 2000, pretože v tomto konaní sa riešila sťažnosť, ktorá bola podaná v dôsledku preťahov v konaní a nejde o totožný prípad, ako je prípad v danej veci.

Z uvedených dôvodov krajský súd zmenil napadnuté uznesenie okresného súdu a rozhodol tak, že konanie prerušil do doby rozhodnutia o dovolaní žalovaných, ktoré podali proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16 Co/321/2009.“

14. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných ustanovení zákona (Občiansky súdny poriadok) je namietané uznesenie krajského súdu aj náležite odôvodnené. Krajský súd náležite odôvodnil aj svoje stanovisko k neprihliadnutiu na právny záver vyslovený v odôvodnení nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 21/2000 z 20. septembra 2000, „pretože... nejde o totožný prípad, ako je prípad v danej veci“. Ústavný súd považuje postup krajského súdu pri preskúvaní rozhodnutia okresného súdu za legitímny a vylučujúci možné porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením označeného práva, a preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľa v tejto časti vo vzťahu ku krajskému súdu odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

15. Vzhľadom na to, že sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa už jeho ďalšími návrhmi nezaoberal.

16. Ústavný súd nad rámec už uvedeného ešte poznamenáva, že namietané rozhodnutie krajského súdu nie je rozhodnutím v merite veci (vedenej na okresnom súde

pod sp. zn. 16 C 61/2006) a sťažovateľ sa môže (bude môcť) domáhať nápravy porušenia označených práv (alebo ochrany pred ich eventuálnym porušením) v ďalšom (pokračujúcom) konaní v predmetnej veci (princíp subsidiarity).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2010